

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут ___ філології _____

Кафедра _____ журналістики _____

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ТА ІНФОРМАЦІНА ГІГІЄНА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Журналістика»

Спеціальність «Журналістика»

Галузь знань 06 «Журналістика»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Медіаграмотність та інформаційна гігієна
Викладач (-і)	Копистинська Ірина Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики
Контактний телефон викладача	095-93-43-781
E-mail викладача	iryna.kopystunska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https:// d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до курсу	
«Медіаграмотність та інформаційна гігієна» – навчальна дисципліна, зорієнтована на формування критичного мислення, усвідомленого споживання інформації, розуміння інструментів маніпуляцій та принципів інформаційної війни.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування знань у студентів знань з основ медіаграмотності та інформаційної гігієни; - Розвиток критичного мислення - Уміння розпізнавати маніпуляції, фейки, дезінформацію в інформаційному просторі <p>Основними цілями дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Навчити студентів визначати маніпуляції та фейки, верифікувати інформацію - Виробити вміння протистояти маніпуляціям - Навчити задовольняти потреби суспільства у якісній інформації 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК01.Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях</p> <p>ЗК02.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК07.Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.</p>	
<p>Фахові компетентності:</p> <p>СК 02. Здатність формувати інформаційний контент;</p> <p>СК 03. Здатність створювати медіапродукт;</p> <p>СК 04. Здатність організувати та контролювати командну професійну діяльність;</p> <p>СК 06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності;</p> <p>СК 07. Здатність застосовувати міжнародні журналістські стандарти, принципи журналістської етики, національні етичні норми, етикетні правила на різних етапах професійної діяльності</p>	
Програмні результати навчання	
<p>ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.</p> <p>ПР 05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР 07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.</p> <p>ПР 08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.</p>	

ПР 15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

5. Організація навчання

Обсяг курсу

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	34
семінарські заняття / практичні	56
самостійна робота	180

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	«Журналістика»	4 курс (бакалаврат)	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Семінарські заняття	Самостійн а робота
Тема 1. Медіаграмотність як навчальна дисципліна. Роль медіаграмотності у суспільстві. Медіаграмотність для журналістів.	2	2	
Тема 2. Поняття інформаційного простору та інформаційної гігієни. Правила інформаційної гігієни. Інформаційна бульбашка	2	2	
Тема 3. Інформація та мас-медіа. Стандарти журналістики і медіаграмотність. Факти та судження	2	4	2
Тема 4. Вплив на аудиторію медіа. Чинники сприйняття інформації. Медіавласність.	2	2	2
Тема 5. Інформування, маніпуляції та пропаганда. Соціальна реклама, PR, реклама. Маркери пропаганди	2	4	2
Тема 6. Джинса та її ознаки	2	4	2
Тема 7. Маркери маніпуляцій. Поняття про фейк. Маніпуляції на телебачення, в друкованих ЗМІ, соцмережах	2	6	2
Тема 8. Маніпуляції з новинами.	2	4	2
Тема 9. Маніпуляції з фото, відео та заголовками. Діпфейк	2	4	2

Тема 10. Типи сучасних фейків	2	2	2
Тема 11. Фейки про Covid-19	2	2	2
Тема 12. Боти. Тролі. Фейкові акаунти	2	2	2
Тема 13. Поняття про персональні дані	2	2	2
Тема 14. Маніпуляції під час виборчої кампанії	2	4	2
Тема 15. Фактчекінг	2	4	2
Тема 16. Мова ворожнечі	2	4	2
Тема 17. Гендерна рівність і стереотипи.	2	4	2
Курси з медіаграмотності на відкритих платформах (3 курси на вибір)			150
Загалом	34	56	180

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Поточне опитування, тестування та самостійна робота- 50 балів. Підсумкова робота (залік) – 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	----
Практичні заняття	Робота на практичному занятті оцінюється за 5-бальною шкалою в залежності від повноти і якості виконаної роботи студента
Умови допуску до підсумкового контролю	Для отримання допуску до підсумкового контролю студентові необхідно отримати мінімум 50 балів за практичні заняття чи завдання самостійної роботи.
Підсумковий контроль	залік

7. Політика курсу

Академічна доброчесність: жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Відвідування занять: пропущені практичні заняття потрібно відпрацювати, виконавши індивідуальні завдання або виконавши тести за темою

8. Рекомендована література

Базова

1. Іванов В. Ф., Волошенюк О. В. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.

1. Навчально-методичні матеріали проєкту «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність». Київ : IREX в Україні, 2019–2020.
2. Наумук І.М., Коноваленко Т.В., Акулова Н.Ю. Екологія інфомедійного простору : навчально-методичний посібник. Мелітополь : ММД, 2021. 84 с.

3. Інфомедійна грамотність онлайн: посібник для тренера / за заг. ред. Тараненко О. / Розроблено в рамках проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність». Київ : IREX, 2021. 400 с
4. Тексти до аудіословника «Конструктор вправ. Збірник практичних завдань з інфомедійної грамотності, інтегрованої до фахової підготовки студентів-журналістів». Колектив авторів. Відп. ред. та упоряд. Будівська Г., Дуцик Д., Тараненко О. Київ: IREX, 2022
5. Освітні практики із запобігання інфодемії, або Як не ізольоватися від правди. Навчальний посібник / Волошенюк О. (розділ 2, 3, 5), Дегтярьова Г. (розділ 2), Каліберда М. (розділ 1), Мокрогуз О. (розділ 3), Потапова В. (розділ 4), Шаламов Р. (розділ 1) / За редакцією Волошенюк О., Євтушенко Р., Іванова В., Кулакова А. — Київ: АУП, Інтерньюз-Україна, ЦВП, 2020. – 68 с.

Інформаційні ресурси

<https://www.aup.com.ua> – платформа медіаосвіта на сайті Академії української преси
<https://examenarium.sumdu.edu.ua/promo/program/135> - відеолекцій з медіаграмотності

[Національний проєкт з медіаграмотності Міністерства ...](https://filter.mkp.gov.ua)
<https://filter.mkp.gov.ua>

Викладач

доц. І. М. Копистинська